

КАФЕДРА СТАРОВИННОЇ МУЗИКИ

Еволюція художніх стилів у мистецтві

Освітній ступінь	Магістр	Курс	1
Спеціальність	034 Культурологія	Семестр	1
Освітньо-наукова програма	Музична культурологія		
Статус	Обов'язкова	ECTS	4
		Годин	120
		Лекції	1 □
		Семінари	14
		Самостійна робота	92
Семестровий контроль	залік		

Інформація про викладача

ПІБ	Шевчук Олена Юріївна доцент, кандидат мистецтвознавства, в. о. професора
Профіль викладача	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=k5XqSbMAAAAJ
e-mail	olenashevchuk@ukr.net

Анотація навчальної дисципліни

Сучасна вища освіта в Україні, котра є невід'ємною частиною загальноєвропейського соціокультурного простору, вимагає розробки узагальнюючих навчальних курсів, які правдиво розкривають і аргументують історичні й типологічні зв'язки між українською та іншими європейськими музичними й художніми культурами в їхньому історичному розвитку, починаючи з давніх епох. Зміст курсу узагальнює знання щодо музичних стилів, надані різними дисциплінами бакалаврату («народна музична творчість», «історія української музики», «історія світової музики» та ін.), і має значний тематично-часовий розмах – від первісно-родового ладу до епохи Бароко. Це уможлиблюється сучасним інформаційним оприлюдненням раритетних музичних матеріалів із пам'ятками всіх докласичних епох, а також появою в науковому обігу дослідницьких праць якісно нового змісту, у тому числі з проблематики т. зв. «історично інформованого виконавства» (Historically Informed Performance). Активне відродження традицій, світові реконструкції й стилізації та їх осмислення в сучасних наукових студіях дозволяють переглянути й поглибити погляди на еволюцію музично-стильових систем та уявити їх як цілісний процес, сформувати сприйняття музики всіх докласичних епох як частини художньої (переважно релігійної обрядової) культури.

Курс збагачує та узагальнює інформацію стосовно докласичних етапів стильового розвитку європейської культури, сприяє усвідомленню спадкоємного зв'язку між ними, сприйняттю української музики в європейському просторі. Ця фахова дисципліна підвищує професійний рівень музиканта, розширює його художній світогляд, систематизує, упорядковує й суттєво оновлює знання, отримані протягом попереднього курсу навчання, сприяє визначенню власного шляху молодого музиканта до переконливого виконання та адекватної науково-теоретичної інтерпретації музичних творів різних стилів.

Мета курсу – узагальнення та збагачення інформації стосовно докласичних етапів стильового розвитку європейської культури, усвідомлення спадкоємного зв'язку між ними, сприйняття української музики докласичних епох в європейському просторі.

Завдання курсу:

1) ознайомити з еволюцією музичних стилів у загальному контексті європейської художньої культури;

2) висвітлити розвиток музичного мистецтва через категорії «стиль», «жанр», «жанровий стиль», їхні зв'язки з цілісним комплексом засобів виразності, епохальною інтонаційною єдністю творів;

3) навчити визначати риси стилю музичного твору, обґрунтовувати його належність до певної епохи, зв'язки з іншими видами мистецтв.

Структура курсу передбачає послідовне ознайомлення із традиціями та аналіз музичних зразків, показових для різних епох, виконання яких є автентичним (первинним або вторинним – здійсненим професійними музикантами в рідній історично інформованій виконавстві). Лекційний курс побудований за хронологією і спирається як на матеріали підручників і посібників, так і на сучасні наукові розробки автора курсу та фахівців у відповідних галузях знань, оприлюднені в електронних базах даних. Курс передбачає проведення практичних занять у формі семінарів, написання письмових завдань і контрольних модульних робіт з метою перевірки ступеня засвоєння знань із зазначеного предмету.

Для ефективнішої комунікації, якісного засвоєння матеріалу студентами та з метою контролю успішності засвоєння знань використовуються електронна пошта, Zoom.

Перелік тем

Тема 1. Музична культура первісного суспільства. Міф і ритуал. Музика слов'ян..

Семінар. Жанрові форми музичної архаїки у стильовому вимірі.

Тема 2. Музика античного світу: традиції і реконструкції.

Семінар. Давньогрецька музика: риси музичного стилю.

Тема 3. Музика Старого Завіту в історичному контексті (самостійне опрацювання).

Тема 4. Візантійський спів IV – середини XV ст.

Семінар. Здобутки візантійської співацької культури в двотисячолітній проекції

Тема 5. Давньоукраїнський богослужбовий спів XI – XVII ст. у східнослов'янському контексті.

Семінар. Жанрово-стильова палітра давньоукраїнського церковного співу XI –XVII ст.

Тема 6. Початки письмової традиції в Західній Європі. Музична культура Готики.

Тема 7. Епоха Арс Нова: музика Франції та Італії (самостійне опрацювання).

Семінар. Жанрово-стильові феномени західноєвропейської музики XI – XIV ст.

Тема 8. Західноєвропейський Ренесанс: Італія, Англія, Німеччина.

Семінар. Стильова еволюція музики Ренесансу

Тема 9. Європейське музичне бароко

Семінар. Жанрово-стильова панорама європейського Бароко.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття (обговорення), презентація

Навчальні ресурси

Необхідна інформація до навчальної дисципліни надсилаються у відповідну групу «Дистанційне навчання»: <https://knmau.com.ua/virtualnij-tur/>; основні та додаткові матеріали надсилаються персонально електронною поштою, Viber, Messenger, Telegram.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Участь в обговореннях та доповнення на семінарах	10
2.	Підготовка письмових робіт (на питання всіх семінарів)	50
3.	Презентація досліджень за обраною тематикою	10
4.	Відвідування лекцій	15
5.	Залікова модульна контрольна робота	15
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

Оцінка «**відмінно**»: студент засвоїв теоретичний матеріал курсу, володіє глибокими і міцними знаннями, дає досконалі відповіді. Студент здатний самостійно мислити, аргументує відповідь, вирішує творчі завдання..

Оцінка «**добре**»: чіткі відповіді з незначними несуттєвими неточностями, або ж відповіді вірні, однак неповні, або при вірних відповідях відсутнє самостійне мислення.

Оцінка «**задовільно**»: студент опанував навчальний матеріал курсу частково, дає схематичні, неповні або приблизні, частково невірні відповіді, неспроможний відповісти на допоміжні питання викладача..

Оцінка «**незадовільно**»: студент не опанував навчальний матеріал курсу або опанував його на 10–20%, не орієнтується в його проблематиці, виконав самостійні роботи з грубими помилками.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Позааудиторні заняття

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах тощо.